

سلسله مسابقات ما یازده حفظ حکمت های نوح البلاغه

هر روز یک حکمت از

نهج البلاغه ترجمه آقای محمد دشتی

مسابقه مرحله یکم: ۹۲/۱۲/۱۲ حفظ ۳۰ حکمت اول

به ۴ نفر از برگزیدگان کارت هدیه ۵۰۰/۰۰۰ ریالی اهدا می شود.

جهت ثبت نام و دریافت جزوه به خانه فرهنگ اتاق شماره ۹ و یا به سایت

معاونت فرهنگی به آدرس farhangi.khu.ac.ir مراجعه کنید.

مدیریت امور فرهنگی و فوق برنامه کانون دانشجویی نهج البلاغه

سلسله مسابقات انس و آشنایی بانج البلاغه

حکمت ۱ روش برخورد با فتنه ها (اخلاقی ، سیاسی)

قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ [كُنْ فِي الْفِتْنَةِ كَابْنِ اللَّبُونِ نَأْ ظَهَرَ فَيُرْكَبُ وَ نَأْ ضَرَعُ فَيُخَلَبُ .

درود خدا بر او ، فرمود: در فتنه ها چونان شتر دو ساله باش، نه پشتی دارد که سواری دهد و نه پستانی تا او را بدوشند.

حکمت ۲ شناخت ضد ارزش ها (اخلاقی)

وَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ [أَرْزَى بِنَفْسِهِ مَنِ اسْتَشَعَرَ الطَّمَعَ وَ رَضِيَ بِالذُّلِّ مَنْ كَشَفَ عَنْ ضُرِّهِ وَ هَانَتْ عَلَيْهِ نَفْسُهُ مَنْ أَمَرَ عَلَيْهَا لِسَانَهُ .

و درود خدا بر او، فرمود : آن که جان را با طمع ورزی بیوشاند خود را پُست کرده ، و آن که راز سختی های خود را آشکار سازد خود را خوار کرده ، و آن که زبان را بر خود حاکم کند خود را بی ارزش کرده است.

حکمت ۳ شناخت ضد ارزش ها (اخلاقی)

وَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ [الْبُخْلُ غَارٌ وَ الْجُبْنُ مَنْقَصَةٌ وَ الْفَقْرُ يُخْرِسُ الْقَطِينَ عَنْ حُجَّتِهِ وَ الْمَقِيلُ غَرِيبٌ فِي بَلَدَتِهِ .

و درود خدا بر او ، فرمود : بخل ننگ و ترس نقصان است . و تهیدستی مرد زیرک را در برهان کند می سازد و انسان تهیدست در شهر خویش نیز بیگانه است .

حکمت ۴ ارزش های اخلاقی و ضد ارزش ها (اخلاقی ، تربیتی)

وَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ [الْعَجْزُ آفَةٌ وَ الصَّبْرُ شَجَاعَةٌ وَ الرَّهْدُ ثَرْوَةٌ وَ الْوَرَعُ جَنَّةٌ وَ نِعْمَ الْقَرِينُ الرَّضَى .

و درود خدا بر او ، فرمود : ناتوانی ، آفت و شکیبایی ، شجاعت و زهد ، ثروت و پرهیزکاری ، سپر نگه دارنده است : و چه همنشین خوبی است راضی بودن و خرسندی .

حکمت ۵ شناخت ارزش های اخلاقی (اخلاقی، سیاسی، اجتماعی)

وَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ [الْعِلْمُ وَرَأْيَةٌ كَرِيمَةٌ وَ الْآدَابُ حَلَلٌ مُجَدَّدَةٌ وَ الْفِكْرُ مِرَاةٌ صَافِيَةٌ .

و درود خدا بر او ، فرمود : دانش، میراثی گرانبها ، و آداب ، زیورهای همیشه تازه ، و اندیشه ، آینه ای شفاف است .

حکمت ۶ ارزش های رازداری و خوشرویی (اخلاقی، سیاسی، اجتماعی)

وَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ [صَدْرُ الْعَاقِلِ صُنْدُوقٌ سِرٌّ وَ الْبَشَاشَةُ حَبَالَةُ الْمَوَدَّةِ وَ الْإِحْتِمَالُ قَبْرُ الْعُيُوبِ وَ رُؤَى أَنَّهُ قَالَ فِي الْجِبَارَةِ عَنْ هَذَا الْمَعْنَى أَيْضاً الْمَسْأَلَةُ حَيَاءٌ الْعُيُوبِ وَ مَنْ رَضِيَ عَنْ نَفْسِهِ كَثُرَ السَّخِطُ عَلَيْهِ .

و درود خدا بر او ، فرمود : سینه خردمند صندوق سیر و البشاشة حباله المودة و الاحتمال قبر العيوب و رؤى أنه قال في الجبارة عن هذا المعنى أيضاً المسألة حياء العيوب و من رضي عن نفسه كثر السخط عليه .
و درود خدا بر او ، فرمود : سینه خردمند صندوق راز اوست و خوشرویی وسیله دوست یابی ، و شکیبایی ، گورستان پوشاننده عیب هاست . و یا فرمود : پرسش کردن وسیله پوشاندن عیب هاست ، و انسان از خود راضی ، دشمنان او فراوانند .

حکمت ۷ | ایثار اقتصادی و آخرت گرایی (اخلاقی، اقتصادی)

وَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ | وَالصَّدَقَةُ دَوَاءٌ مُنْجِحٌ وَأَعْمَالُ الْعِبَادِ فِي عَاجِلِهِمْ تُصَبُّ أَعْيُنِهِمْ فِي آجَالِهِمْ.

و درود خدا بر او ، فرمود : صدقه دادن دارویی ثمر بخش است ، و کردار بندگان در دنیا ، فردا در پیش روی آنان جلوه گر است .

حکمت ۸ | شگفتی های تن آدمی (علمی، فیزیولوژی انسانی)

وَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ | اعْجَبُوا لِهَذَا الْإِنْسَانِ يَنْظُرُ بِشَحْمٍ وَ يَتَكَلَّمُ بِلَحْمٍ وَ يَسْمَعُ بِعَظْمٍ وَ يَتَنَفَّسُ مِنْ حَرَمٍ.

و درود خدا بر او ، فرمود : از ویژگی های انسان در شگفتی مانید ، که : با پاره ای " پی " می نگرد ، و با " گوشت " سخن می گوید . و با " استخوان " می شنود ، و از " شکافی " نفس می کشد!!

حکمت ۹ | شناخت ره آورد اقبال و ادبار دنیا (اجتماعی، سیاسی)

وَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ | إِذَا أَقْبَلْتَ الدُّنْيَا عَلَى أَحَدٍ أَعَارَتْهُ مَخَاسِنَ غَيْرِهِ وَ إِذَا أَدْبَرْتَ عَنْهُ سَلَبَتْهُ مَخَاسِنَ نَفْسِهِ.

و درود خدا بر او ، فرمود : چون دنیا به کسی روی آورد ، نیکی های دیگران را به او عاریت دهد ، و چون از او روی برگرداند خوبی های او را نیز بر بایند .

حکمت ۱۰ | روش زندگی با مردم (اخلاقی، اجتماعی)

وَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ | خَالِطُوا النَّاسَ مُخَالَطَةً إِنْ مِثَّمُ مَعَهَا بَكَوْا عَلَيْكُمْ وَ إِنْ عِشْتُمْ حَنُوا إِلَيْكُمْ.

و درود خدا بر او ، فرمود : با مردم آن گونه معاشرت کنید ، که اگر مُردید بر شما اشک ریزند ، و اگر زنده ماندید ، با اشتیاق سوی شما آیند .

حکمت ۱۱ | روش برخورد با دشمن (سیاسی، اخلاقی)

وَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ | إِذَا قَدَرْتَ عَلَى عَدُوِّكَ فَاجْعَلِ الْعَفْوَ عَنْهُ شُكْرًا لِلْقُدْرَةِ عَلَيْهِ.

و درود خدا بر او ، فرمود : اگر بر دشمنت دست یافتی ، بخشیدن او را شکرانه پیروزی قرار ده .

حکمت ۱۲ | آیین دوست یابی (اخلاقی، اجتماعی، تربیتی)

وَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ | أُعْجِزُ النَّاسَ مَنْ عَجَزَ عَنِ اكْتِسَابِ الْإِخْوَانِ وَ أُعْجِزُ مِنْهُ مَنْ صَبَّحَ مَنْ ظَفَرَ بِهِ مِنْهُمْ.

و درود خدا بر او ، فرمود : ناتوان ترین مردم کسی است که در دوست یابی ناتوان است ، و از او ناتوان تر آن که دوستان خود را از دست بدهد .

حکمت ۱۳ | روش استفاده از نعمت ها (اخلاقی، معنوی)

وَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ | إِذَا وَصَلَتْ إِلَيْكُمْ أَطْرَافُ النُّعْمِ فَلَا تُنْفَرُوا أَفْصَاهَا بِقَلْبِ الشُّكْرِ.

و درود خدا بر او ، فرمود : چون نشانه های نعمت پروردگار آشکار شد ، با ناسپاسی نعمت ها را از خود دور نسازید .

حکمت ۱۴ | روش برخورد با خویشاوندان (اخلاقی، معنوی)

وَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ | مَنْ ضَيَّعَهُ الْأَقْرَبُ أَتَيْحَ لَهُ الْأَبْعَدُ.

و درود خدا بر او ، فرمود : کسی را که نزدیکانش واگذارند ، بیگانه او را پذیرا می گردد .

حکمت ۱۵ | روش برخورد با فریب خوردگان (اخلاقی، اجتماعی)

وَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ | مَا كُلُّ مَفْتُونٍ يَعَاتِبُ.

و درود خدا بر او ، فرمود : هر فریب خورده ای را نمی شود سرزنش کرد .

حکمت ۱۶ | شناخت جایگاه جبر و اختیار (اعتقادی، معنوی)

وَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ | تَذِلُّ الْأُمُورَ لِلْمَقَادِيرِ حَتَّى يَكُونَ الْخَتْفُ فِي التَّدْبِيرِ.

و درود خدا بر او ، فرمود : کارها چنان در سیطره تقدیر است که چاره اندیشی به مرگ می انجامد .

حکمت ۱۷ ضرورت رنگ کردن موها (بهداشتی ، تجمل و زیبایی)

وَسُئِلَ [عليه السلام] عَنْ قَوْلِ الرَّسُولِ ص غَيَّرُوا الشَّيْبَ وَ لَا تَشَبَّهُوا بِالْيَهُودِ فَقَالَ ع إِنَّمَا قَالَ ص ذَلِكَ وَ الدِّينُ قُلٌّ فَأَمَّا الْآنَ وَ قَدْ اُنْسَعَ نِطَاقُهُ وَ ضَرَبَ بِجِرَانِهِ قَامِرُؤُ وَ مَا اخْتَارَ.

و درود خدا بر او ، فرمود : (از امام پرسیدند که رسول خدا (ص) فرمود : موها را رنگ کنید و خود را شبیه یهود نسازید یعنی چه ؟ فرمود) پیامبر (ص) این سخن را در روزگاری فرمود که پیروان اسلام اندک بودند، اما امروز که اسلام گسترش یافته ، و نظام اسلامی استوار شده ، هر کس آن چه را دوست دارد انجام دهد.

حکمت ۱۸ آوره شوم فرار از جنگ (سیاسی ، اخلاقی ، نظامی)

وَ قَالَ [عليه السلام] فِي الَّذِينَ اخْتَرُوا الْقِتَالَ مَعَهُ خَذَلُوا الْحَقَّ وَ لَمْ يَنْصُرُوا الْبَاطِلَ.

و درود خدا بر او ، فرمود : (درباره آنان که از جنگ کناره گرفتند) حق را خوار کرده ، باطل را نیز یاری نکردند.

حکمت ۱۹ آوره شوم هوا پرستی (اخلاقی)

وَ قَالَ [عليه السلام] مَنْ جَرَى فِي عِيَانِ أَمَلِهِ عَثَرَ بِأَجَلِهِ.

و درود خدا بر او ، فرمود : آن کس که در پی آرزوی خویش تازد ، مرگ او را از پای در آورد.

حکمت ۲۰ روش برخورد با جوانمردان (اخلاقی ، اجتماعی)

وَ قَالَ [عليه السلام] أَقْبِلُوا ذَوِي الْمُرُوءَاتِ عَثْرَاتِهِمْ فَمَا يَغْتَرُّ مِنْهُمْ عَاثِرٌ إِلَّا وَ يَدُ اللَّهِ بِيَدِهِ يَرْفَعُهُ.

و درود خدا بر او ، فرمود : از لغزش جوانمردان در گذیرید، زیرا جوانمردی نمی لغزد جز آن که دست خدا او را بلند مرتبه می سازد.

حکمت ۲۱ ارزش ها و ضد ارزش ها (اخلاقی)

وَ قَالَ [عليه السلام] فَرَنْتِ الْهَيْبَةَ بِالْخَيْبَةِ وَ الْحَيَاءَ بِالْحِرْمَانِ وَ الْفُرْصَةَ تَمَرُّ مَرِّ السَّحَابِ فَأَنْتَهَزُوا فُرْصَ الْخَيْرِ.

و درود خدا بر او ، فرمود: ترس با نا امیددی ، و شرم با محرومیت همراه است ، و فرصت ها چون ابرها می گذرند ، پس فرصت های نیک را غنیمت شمارید.

حکمت ۲۲ روش گرفتن حق (اخلاقی ، سیاسی)

وَ قَالَ [عليه السلام] لَنَا حَقٌّ فَإِنْ أُعْطِينَاهُ وَ إِلَّا رَكِبْنَا أَعْجَازَ الْإِبِلِ وَ إِنْ طَالَ السَّرَى.

قال الرضى و هذا من لطيف الكلام و فصيح و معناه أنا إن لم نعط حقنا كنا أذلاء و ذلك أن الرديف يركب عجز البعير كالعبد و الأسير و من يجرى مجراهما. و درود خدا بر او ، فرمود : ما را حقی است اگر به ما داده شود ، و گرنه بر پشت شتران سوار شویم و برای گرفتن آن برانیم هر چند شب روی به طول انجامد.

حکمت ۲۳ ضرورت عمل گرای (اخلاقی ، اجتماعی)

وَ قَالَ [عليه السلام] مَنْ أَبْطَأَ بِهِ عَمَلُهُ لَمْ يُسْرِعْ بِهِ نَسْبُهُ.

و درود خدا بر او ، فرمود : کسی که کردارش او را به جایی نرساند ، افتخارات خاندانش او را به جایی نخواهد رسانید.

حکمت ۲۴ روش یاری کردن مردم (اخلاقی ، اجتماعی)

وَ قَالَ [عليه السلام] مِنْ كَفَّارَاتِ الذُّنُوبِ الْعِظَامِ إِغَاثَةُ الْمَلْهُوفِ وَ التَّنْفِيسُ عَنِ الْمَكْرُوبِ.

و درود خدا بر او ، فرمود : از کفاره گناهان بزرگ ، به فریاد مردم رسیدن ، و آرام کردن مصیبت دیدگان است.

حکمت ۲۵ ترسی از خدا در فزونی نعمت ها (اخلاقی)

وَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَا ابْنَ آدَمَ إِذَا رَأَيْتَ رَبَّكَ سُبْحَانَهُ يَتَابِعُ عَلَيْكَ نِعْمَهُ وَ أَنْتَ تَعَصِيهِ فَاحْذَرَهُ.

و درود خدا بر او ، فرمود : ای فرزند آدم ! زمانی که خدا را می بینی که انواع نعمت ها را به تو می رساند تو در حالی که معصیت کاری ، بترس .

حکمت ۲۶ رفتار شناسی (و نقشی روحیات در تن آدمی) (علمی، اخلاقی)

وَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ مَا أَضْمَرَ أَحَدٌ شَيْئًا إِلَّا ظَهَرَ فِي فَلَتَاتِ لِسَانِهِ وَ صَفَحَاتِ وَجْهِهِ.

و درود خدا بر او ، فرمود : کسی که چیزی را در دل پنهان نکرد جز آن که در لغزش های زبان و رنگ رخسارش ، آشکار خواهد گشت .

حکمت ۲۷ روشی درمان دردها (بهداشتی ، درمانی)

وَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ امْشِي بِدَائِكَ مَا مَشِيَ بِكَ.

و درود خدا بر او ، فرمود : با درد خود بساز ، چندان که با تو سازگار است .

حکمت ۲۸ برترین پارسایی (اخلاقی ، معنوی)

وَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَفْضَلُ الزُّهْدِ إِخْفَاءُ الزُّهْدِ.

و درود خدا بر او ، فرمود : برترین زهد ، پنهان داشت زهد است !

حکمت ۲۹ ضرورت یاد مرگ (اخلاقی)

وَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا كُنْتَ فِي إِدْبَارِ وَ الْمَوْتِ فِي إِفْتَالٍ فَمَا أَسْرَعَ الْمُلْتَقَى.

و درود خدا بر او ، فرمود : هنگامی که تو زندگی را پشت سر می گذاری و مرگ به تو روی می آورد ، پس دیدار با مرگ چه زود خواهد بود .

حکمت ۳۰ پرهیز از غفلت زدگی (اخلاقی ، اعتقادی)

وَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ الْخَذَرُ الْخَذَرُ فَوَاللَّهِ لَقَدْ سَتَرَ حَتَّى كَانَهُ قَدْ غَفَرَ.

و درود خدا بر او ، فرمود : هشدار ! هشدار ! به خدا سوگند ، چنان پرده پوشی کرده که پنداری تو را بخشیده است !

دانشگاه خوارزمی
معاونت فرهنگی اجتماعی

دانشگاه خوارزمی
مدیریت امور فرهنگی و ورزشی

برای ثبت نام و کسب اطلاعات بیشتر به اتاق ۹ خانه فرهنگ مراجعه نمایید.

آزمون به صورت کتبی و حضوری برگزار می شود

زمان: ۱۵/۱۲/۹۲ ساعت ۱۲/۳۰

مکان آزمون از طریق پیامک اطلاع داده می شود.

به ۴ نفر از برگزیدگان کارت هدیه ۵۰۰/۰۰۰ ریالی اهدا می شود.